

c/ Brod u luci Ploče nije spreman dok se nalazi na sidrištu. Drukčije bi bilo da su stranke izričito ugovorile da je brod spreman i prije nego je dobio vez uz obalu. Mislimo da se taj princip može prihvatiti općenito, bez obzira na konkretne uvjete luke Ploče. Ako stranke drukčije ne ugovore dolaze do primjene lučke uzance. Prema tim uzancama "Brod je spreman za krcanje, odnosno iskrcavanje, kad je privezan uz operativnu obalu, ili se nalazi na sidrištu na kome se, prema naredjenju lučkog organa, ima vršiti krcanje, odnosno iskrcavanje". /7 uzanca/. To načelo vrijedi za sve naše luke.

d/ Premda je primalac primio na znanje usmenu obavijest o spremnosti broda, ipak mu je sud priznao pravo da dokazuje da je brod za vrijeme takve obavijesti bio na sidrištu, dakle da nije bio spreman. Takvo stajalište odgovara prilikama naše male obalne plovidbe i u slučaju kad se obavijest o spremnosti daje samo usmeno. Nije jasno kakvo bi stajalište sud zauzeo da je obavijest data i pismeno. Primaње pisma spremnosti bez protesta znači da se primalac pisma odrekao svih prigovora, koje bi u tom pogledu imao prema brodaru. To naročito vrijedi za plovidbu izvan granica male obalne plovidbe. Medjutim, u slučajevima kao što je ovaj, sud je, po našem mišljenju, potpuno pravilno postupio kad je primaocu obavijesti priznao pravo odnosnog dokazivanja.

Sud se, na žalost, nije upuštao u ispitivanje dali su brodar ili krcatelj dužni obavijestiti primaoca o dolasku broda. Čini nam se da ta dužnost ne postoji ni za jednog ni za drugog. U granicama male obalne plovidbe, relacije puta tako su male da praktički nije moguće dati obavijesti o dolasku broda onako kako to zahtijevaju Pravila pojedinih poduzeća Luka i skladišta. U našim lukama je običaj da eventualno čekanje broda pred lukom pada na teret brodara, kao što to proizlazi iz lučkih uzanaca.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 23.II 1962.

Vijeće: Julije Dim, Gabro Badovinac, dr Emilije Pallua

Preuzimanjem tereta primalac je dužan platiti vozarinu koja je navedena u teretnici, bez obzira da li je teretnica kod primaoca ili kod brodara

Prvostepeni sud obvezao je tuženika, primaoca tereta, da tužitelju plati iznos vozarine koja je obračunata po tereticama.

Tuženi pobija presudu iz razloga što prvostepeni sud neosnovano smatra kao dokazanu činjenicu da je tuženik zaista primio teretnice, pošto se te teretnice nalaze kod tužitelja.

Drugostepeni sud je žalbu odbio.

Tuženi u toku spora, pa ni u žalbi, nije dokazao da mu tužilac nije izvršio prijevoze po spomenutim teretnicama. Osim toga tuženi nije ni tvrdio da odnosni prijevozi nisu izvršeni, već samo toliko da nije primio odnosne teretnice. Medjutim obveza plaćanja vozarine ne slijedi iz okolnosti da li je tuženi primio teretnicu ili ne, već slijedi iz okolnosti da li je prijevoz izvršen ili ne, kao i iz činjenice da je vozarina navedena u teretnici. Naime preuzimanjem tereta dopijeva dužnost plaćanja vozarine i ostalih potraživanja vozara u vezi prijevoza tereta čiji su iznosi navedeni u teretnici. Kako tuženik u toku spora, a ni u žalbi nije tvrdio da stvarno tužitelj nije izvršio prijevoze, i da po označenim teretnicama tuženi nije primio robu, to se ima uzeti da je prijevoz zaista izvršen, i da je tuženi primio robu bez prigovora, pa je zbog toga dužan i platiti vozarinu kako je označena u teretnicama, bez obzira da li tuženi posjeduje ili ne posjeduje odnosne teretnice.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 24.III 1962.

Vijeće: dr Pavle Vinski, Gabro Badovinac, dr Branko Jakaša

Jednogodišnji zastarni rok iz ugovora o prijevozu stvari primjenjuje se na sve zahtjeve koji iz tog ugovora nastanu, a ne samo na zahtjeve zbog oštećenja, manjka, ili gubitka stvari

Tuženik je prevezao određeni teret iz Rijeke u Karači. Nakon dolaska broda, prema tvrdnji tužitelja, tuženik niti njegov agent nisu poslali obavijest da je brod stigao na adresu koja je slijedila iz teretnice /notify adresse/. Radi toga se nitko nije javio da primi teret, pa je roba bila uskladištena u lučkim skladištima, i nakon određenog vremena prodana. Tužitelj traži da mu tuženik nadoknadi štetu.

Medju ostalim razlozima, koje je tuženik iznio proti tužbenog zahtjeva, bio je i prigovor zastare.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, smatrajući da zastara nije nastupila, jer se ne radi o zahtjevu